

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Васильєв С.В., Попович С.М.

ГОСПОДАРСЬКЕ СУДОЧИНСТВО УКРАЇНИ

Підручник



Київ • Алерта • 2023

УДК 346.01/.04(477)
В19

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Донецького державного університету внутрішніх справ,
(протокол № 18 від 28.06.2023 р.)*

Колектив авторів:

С.В. Васильєв – глави 1, 2, 3 (у співавторстві з С.М. Попович),
4, 5 (у співавторстві з С.М. Попович), 6 (у співавторстві
з С.М. Попович), 7–12, 13 (у співавторстві з С.М. Попович),
14–16;

С.М. Попович – глави 3, 5, 6, 13 (у співавторстві
з С.В. Васильєвим).

Рецензенти:

Кройтор В.А. – професор Харківського національного
університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук,
професор;

Поліщук Г.Б. – Голова господарського суду Кіровоградської
області, кандидат юридических наук.

Васильєв С.В., Попович С.М.

В19 Господарське судочинство України: підручник. Київ : Алерта,
2023. 394 с.

ISBN 978-617-566-767-5

Підручник складено відповідно до програми навчальної
дисципліни «Господарське процесуальне право» для юридичних
вищих навчальних закладів і факультетів. У ньому знайшли
висвітлення всі інститути господарського судочинства, які
становлять його систему.

Підручник розрахований на здобувачів вищої освіти та всіх,
хто цікавиться питаннями господарського судочинства України.

УДК 346.01/.04(477)

ЗМІСТ

Передмова	7
-----------------	---

Глава 1.

СФЕРА ГОСПОДАРЬСЬКОГО СУДОЧИНСТВА..... 9

1. Поняття господарського процесуального права.....	9
2. Поняття господарського судочинства та господарської процесуальної форми.....	12
3. Стадії господарського судочинства	16
4. Джерела господарського судочинства	18

Глава 2.

ПРИНЦИПИ ГОСПОДАРЬСЬКОГО СУДОЧИНСТВА..... 22

1. Поняття і система принципів господарського судочинства	22
2. Принцип верховенства права	25
3. Організаційні принципи господарського судочинства	27
4. Функціональні принципи господарського судочинства	31

Глава 3.

ЮРИСДИКЦІЯ ГОСПОДАРЬСЬКИХ СУДІВ..... 40

1. Предметна та суб'єктна юрисдикція господарських судів	40
2. Інстанційна юрисдикція	49
3. Територіальна юрисдикція (підсудність).....	51

Глава 4.

СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРЬСЬКОГО СУДОЧИНСТВА..... 58

1. Суд як суб'єкт господарського судочинства	58
2. Учасники судового процесу	63
3. Сторони в судовому процесі	67
4. Процесуальна співучасть.....	73
5. Треті особи в господарському процесі: поняття, види, підстави участі	76
6. Процесуальне правонаступництво	81
7. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб	83
8. Представництво в господарському процесі.....	88
9. Інші учасники судового процесу	94

Глава 5.

ДОКАЗИ В ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ	102
1. Поняття судових доказів.....	102
2. Належність, допустимість, достовірність і вірогідність доказів ..	104
3. Показання свідків.....	108
4. Письмові докази	111
5. Речові докази	117
6. Електронні докази.....	119
7. Висновок експерта	123
8. Висновок експерта в галузі права.....	127
9. Забезпечення доказів	128

Глава 6.

ДОКАЗУВАННЯ В ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ	133
1. Поняття судового доказування.....	133
2. Предмет доказування.....	136
3. Підстави звільнення від доказування.....	138
4. Подання доказів.....	142
5. Витребування доказів	144
6. Огляд доказів за їх місцезнаходженням.....	146
7. Оцінка доказів	147

Глава 7.

ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ.....	151
1. Поняття та види процесуальних строків	151
2. Встановлення та обчислення процесуальних строків	154

Глава 8.

СУДОВІ ВИТРАТИ	159
1. Поняття та види судових витрат.....	159
2. Судовий збір	160
3. Судові витрати на окремі процесуальні дії.....	169
4. Розподіл судових витрат	174

Глава 9.

ЗАХОДИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ	181
1. Поняття та значення заходів процесуального примусу.....	181
2. Види заходів процесуального примусу.....	183

Глава 10.**НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ..... 188**

1. Поняття наказного провадження 188
2. Судовий наказ 190
3. Скасування та набрання судовим наказом законної сили 194

Глава 11.**ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ 197**

1. Право на пред'явлення позову до господарського суду 197
2. Письмові заяви учасників справи..... 199
3. Забезпечення позову 206
4. Відкриття провадження у справі 221
5. Підготовче провадження 228
6. Врегулювання спору за участю судді..... 233
7. Відмова позивача від позову. Мирова угода сторін 237
8. Розгляд справи по суті 240
9. Фіксування судового процесу 252
10. Залишення позову без розгляду. Зупинення і закриття провадження у справі 255
11. Судові рішення 259
12. Розгляд справ у порядку спрощеного позовного провадження 275

Глава 12.**ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ 282**

1. Апеляційне провадження 282
2. Касаційне провадження..... 302
3. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами..... 326

Глава 13.**ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ
З ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ****У ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВАХ..... 333**

1. Загальна характеристика виконавчого провадження..... 333
2. Наказ господарського суду і пред'явлення його до виконання..... 338
3. Порядок виконання судових рішень..... 341

4. Відстрочка або розстрочка виконання, зміна способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови	347
5. Поворот виконання рішення, постанови господарського суду	350
6. Судовий контроль за виконанням судових рішень	351
7. Особливості виконавчого провадження на період до припинення або скасування воєнного стану в Україні.....	354

Глава 14.

ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ ТА ПРО ВИДАЧУ НАКАЗІВ НА ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ.....

358

1. Оскарження рішення третейського суду.....	358
2. Видача наказу на примусове виконання рішення третейського суду	363

Глава 15.

ВІДНОВЛЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИМ СУДОМ ВТРАЧЕНОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....

368

Глава 16.

ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ.....

374

1. Процесуальні права та обов'язки іноземних суб'єктів господарювання	374
2. Загальні правила підсудності господарським судам України справ з іноземним елементом	376
3. Виконання судових доручень іноземних судів і звернення господарських судів України з дорученнями до іноземних судів	380
4. Визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу	385

Навчальне видання

Васильєв Сергій Володимирович
Попович Світлана Михайлівна

ГОСПОДАРСЬКЕ СУДОЧИНСТВО УКРАЇНИ

Підручник

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв

Підписано до друку 01.09.2023 р. Формат 60 x 84 ¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 22,9.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, (099) 607-97-62.

E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: alerta.kiev.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.